

en streepvormige plekken, welke vaak getand zijn of door bochtige lijnen begrensd en tezamen vaak een V- of U-figuur nabootsen. De kleur is vuurrood en de tusschen deze plekken gelegen gedeelten van het tongslimvlies zijn oedemateus. Bij het uitsteken van de tong, worden deze deelen wit en anaemisch. In 50 pCt. van de door HEYN beschreven gevallen, was ook het mondslimvlies aangedaan. In eenige gevallen werd overgang in gladde atrophie waargenomen. Van de subjectieve verschijnselen is het voornaamste een buitengewone gevoeligheid voor warme en prikkelende spijsen.

Bij het bloedonderzoek werden in II gevallen veranderingen gevonden, welke op *pernicieuse anaemie* wezen. Van de 26 overigen, vertoonde zich bij 10 van hen, bij later onderzoek, het bloedbeeld der anaemia perniciososa, in het geheel dus in 75 pCt. der gevallen!

HEYN vestigt de aandacht er op, dat de tongslimvliessaandoeningen plegen te ontstaan, voordat de andere klinische verschijnselen duidelijk zijn.

R. I. VAN GELDER.

Over bactericidie van de melk. — Versch gemolken melk gaat, zooals bekend is, bij staan langzamerhand over in melkzuurgisting tengevolge van bacteriegroei. Hieraan gaat echter vooraf, in de vroegste periode, een gelijk blijven of zelfs verminderen van het bacteriegehalte. Deze kiemdoodende kracht van de melk kan in het kaasbedrijf zelfs vertraging veroorzaken, die volgens P. MAZÉ zóó sterk kan zijn, dat men in Bretagne voor dit doel melkzuurbacteriën heeft uitgezocht, die tegenover de bactericidie der melk resistent zijn.

Bij onderzoek met pathogene kiemen is men niet tot eensluidende uitkomsten gekomen. Waar men evenwel ook een vermindering vaststelde, vatte men deze op als gevolg van de toeneming der saprophyten. EBERHARD HENNINGER vindt bij uitzaaien van *b. typhi murium* en *b. pneumoniae* FRIEDLÄNDER, dat er in de eerste uren een aanmerkelijke vermindering van het aantal dezer organismen plaats heeft, eerst later gevolgd door een sterke toeneming. Door $\frac{1}{2}$ uur verhitten op 56° C. wordt dit bactericide vermogen sterk geschaad, bij hoogere temperatuur nog meer benadeeld. Toevoeging van hooger verhitte melk aan versche melk heeft ook vermindering der bactericidie ten gevolge. Door deze uitkomsten komt HENNINGER tot het besluit, dat het bacteriedoodend vermogen van versche melk in deze gevallen niet het gevolg is van overwoekering door saprophyten, maar van een echte bactericidie, die met alexinewerking van versch serum te vergelijken is (*Archiv f. Hygiene*, 97, bldz. 183).

J. P. G. HULSHOFF POL.

Uitwendige pancreas-afscheiding bij suikerziekte. — De histologische afwijkingen van het pancreas van den lijder aan suikerziekte zijn nog steeds niet opgehelderd, ofschoon het insuline heeft bewezen, dat bij iederen vorm van suikerziekte in meer of mindere mate een insufficiëntie van de inwendige afscheiding der alvleeschklier bestaat. LABBÉ en RÉCHARD, die thans de uitwendige afscheiding van het pancreas bestudeeren, zeggen dan ook terecht, dat, wat het pancreas betreft, de histologie bij de physiologie ten